

Metsästyslain muutokset, suden metsästys ja DNA-keräys

Katja Holmala, Luonnonvarakeskus (Luke)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan
kuuleminen 28.11.2025

Kuva: Jaakko Alalantela / Luke

Suden rauhoitusaikaa ja metsästysaikaa määritettäessä huomioitavia seikkoja

- Suden biologia ja käyttäytyminen
 - Kiima-aika yleisesti helmi-maaliskuussa; eteläisessä Suomessa parittelu aiemmin (helmikuu) kuin pohjoisessa, myös pennut syntyvät aiemmin (huhtikuu)
 - Metsästys pariutumisaikana voi olla haitallista; vaikutus pariutumiselle riippuu mm. metsästetyn yksilön sukupuolesta ja ajankohdasta
 - Uroksen kuolema parittelun jälkeen jättää naaraan yksin huolehtimaan syntyvistä pennuista → heikentää selviytymistä
 - Pennut erittäin riippuvaisia lauman vanhemmista yksilöistä pitkälle syksyyn/alkutalveen, esim. hirvieläinten saalistus edellyttää laumassa opittavia taitoja
 - Lisääntyvien yksilöiden metsästys altistaa koko lauman hajoamiselle
 - Lisääntyvien yksilöiden poistaminen voi vaikuttaa myös alueen muiden parien ja laumojen dynamiikkaan ja tilankäyttöön

Suden metsästyksen kestävyysvaikuttavia seikkoja

- Metsästyksen suunnittelu ja toteutus edellyttävät huolellisuutta toteutuakseen susikannan kannalta kestävästi; huomioitavia seikkoja ovat mm.:
 - **Kokonaiskuolleisuuden** tarkastelu osana metsästyksen mitoittamista (sis. vahinkoperusteiset poikkeusluvut, poliisin päätökset, liikennekuolleisuus, luontainen kuolleisuus, tuntematon kuolleisuus)
 - Metsästyksen ei tule vaarantaa **susikannan demografista eikä geneettistä elinvoimaisuutta**
 - Itäisen ja läntisen Suomen susien välistä **geenivirtaa** tulisi pyrkiä lisäämään pitkäjänteisesti
 - Mm. reviirien syntyminen ja säilyminen keskisen ja ns. Järvi-Suomen alueella edistäisi sitä, että levittäytymismatka vakiintuneiden susialueiden välillä on mahdollisimman lyhyt
 - Jos tunnistettaisiin geneettisesti erityisen tärkeitä reviirejä, näiden säilyttäminen olisi tärkeää
 - Metsästyksen kohdistuessa yksittäisiin yksilöihin tulisi välttää tilannetta, jossa metsästys poistaisi laumasta aikuisia yksilöitä sillä ne ovat lauman saalistuksen onnistumisen kannalta tärkeitä

Metsästyksen mitoittamisesta

- Metsästyksen vaikutusten ennustaminen susikannan kehittymisen kannalta edellyttää useiden peräkkäisten vuosien tarkastelua samanaikaisesti
 - Metsästyksen suunnittelun pitäisi olla pitkäjänteistä ja tavoitteellista
 - Vaikutuksia pitäisi arvioida useita vuosia kattavissa aikajaksoissa
 - Vaikutuksia susikannassa pitäisi seurata kunkin vuoden kohdalla mahdollisimman tarkasti saalistiedon ja kokonaiskuolleisuuden avulla
- Luke on kehittämässä mallinnuspohjaista arviointia suden metsästyksen mitoittamisen avuksi ja susikannan kehittymiseen kohdistuvien vaikutuksien arvioimiseksi (ns. verotusmalli)
- Kehitteillä oleva malli
 - Pohjautuu kanta-arvioinnissa käytössä olevaan kannan kehittymistä kuvaavaan malliin (ns. populaatiomalli)
 - Ei huomioi metsästyksen vaikutusta susikannan perinnölliseen monimuotoisuuteen
- Verotusmalli on vielä keskeneräinen, sitä voi käyttää päätöksenteon tukena sen valmistuttua
- Mallin kuvaus tullaan julkaisemaan sen valmistuttua Luken raporttisarjassa

Esitettyyn metsästyskiintiöön liittyen 1/2

- Koirasusien esiintymisen huomioiminen kohdennuksessa tärkeää, mutta
 - Syytä huomioda, että DNA-analyysin perusteella tunnistettuja koirasusia ei lasketa mukaan kiintiöön, joten 100 suden kiintiö kohdistuu tosiallisesti kokonaisuudessaan susipopulaatioon jos reviirialueilla esiintyy tunnetusti myös susia
 - On mahdollista, että yhtäaikainen susien poistaminen samalta alueelta jossa esiintyy koirasusia, vaikuttaa siihen että alueelle ei pääse muodostumaan myöskään susireviiriä (pari-) mikä kuitenkin voisi estää uuden (kilpailevan) koirasusireviirin muodostumisen eläinten poistamista seuraavana ajanjaksona
- 100 yksilön kiintiö ei alustavan demografisen mallinnuksen perusteella todennäköisesti aiheuta kannan pienenemistä alle asetetun suotuisan suojelutason viitearvon maaliskuuhun 2026 mennessä
 - Mallinnus ei huomioi susikannan genetiikkaa
 - Epävarmuus vaikutuksista kasvaa jos...
 - kiintiön kohdentamisalueella esiintyy useita susireviirejä mutta kiintiö on suunniteltu kohdistuvan vain yhteen susilaumaan
 - metsästyksen seurauksena susilaumojä hajoaa, on mahdollista, että pennut hakeutuvat lähelle ihmistä esim. kotieläintilojen läheisyyteen ja vahingot lisääntyvät: seurauksena voi olla suurempi määrä vahinkoperusteisillä poikkeusluvilla tai poliisin päätöksellä poistettujen määrä kuin mitä mallinnuksessa on huomioitu

Esitettyyn metsästyskiintiöön liittyen 2/2

- Tärkeää seurata metsästyksen vaikutuksia sekä susikantaan (dynamiikka, genetiikka) itseensä että sosioekonomisiin vaikutuksiin (esim. kotieläinvahingot, asenteet)
 - Kannanseurannan tueksi on tärkeää saada DNA-näytteiden lisäksi myös muita näytteitä metsästetyistä susista (**hammas/kallo** iänmääritykseen, naaraalta **kohtu** lisääntymisstatuksen selvittämiseksi)
- Luke muistuttaa, että susireviirien rajat ovat voineet muuttua maaliskuun 2025 kanta-arvion tilanteen jälkeen ja myös uusia reviirejä on voinut muodostua.
 - Mahdollisia vaikutuksia kohdentamisen tarkkuuteen
 - metsästystä geneettisesti arvokkaiden reviirien välittömästi viereisillä susireviireillä olisi syytä välttää

Kiitos mielenkiinnosta!

luke.fi